

ВИКОРИСТАННЯ ШТУЧНОГО ІНТЕЛЕКТУ У ВИКЛАДАННІ ПРЕДМЕТІВ МОВНО-ЛІТЕРАТУРНОЇ ГАЛУЗІ

Миронюк В. Ф.

*викладач української мови та літератури вищої категорії
Фаховий та Медичний фаховий коледж
Міжнародного гуманітарного університету
м. Одеса, Україна*

Нетребенко А. М.

*викладач української мови та літератури вищої категорії,
викладач-методист
Фаховий та Медичний фаховий коледж
Міжнародного гуманітарного університету
м. Одеса, Україна*

Штучний інтелект (ШІ) стрімко входить у всі сфери життя, зокрема й у сферу освіти. Його використання у викладанні мов і літератури відкриває нові можливості для викладачів та здобувачів освіти, покращуючи ефективність навчального процесу.

Сьогодні штучний інтелект активно використовується в освіті у найрізноманітніших формах: від чат-ботів, які надають студентам допомогу в режимі 24/7, до персоналізованих алгоритмів навчання, які адаптуються до потреб окремих здобувачів освіти. Інструменти на основі штучного інтелекту також використовуються для автоматизації оцінювання результатів навчання, для аналізу великих обсягів даних, щоб виявити закономірності та ідеї, які можуть стати основою для розробки нових освітніх стратегій і програм [1].

Вивченню ШІ присвятили свої дослідження такі вітчизняні фахівці як: А. Шевченко, С. Барановський, О. Білокобильський, Є. Бодянский, А. Довбиш, Т. Єрошенко, В. Казимир, М. Клименко, Д. Ланде, Л. Малярець, О. Мінцер, В. Писаренко, А. Саченко, А. Сергієнко, О. Стасюк, О. Стрижак, О. Стрюк, В. Терещенко та інші. Вони зосередили свої дослідження на вивченні доцільності і ефективності використання ШІ в навчальному процесі на всіх рівнях освіти від початкової школи до закладу вищої освіти. Результати досліджень вітчизняних науковців співпадають з висновками їх зарубіжних колег. Всі вони розглядають штучний інтелект як технологію, спрямовану на розробку систем і програм, здатних імітувати людський інтелект та виконувати завдання, які зазвичай вимагають людського втручання.

Метою дослідження є аналіз сучасних методик викладання предметів мовно-літературної галузі за допомогою ШІ та розкриття його переваг і недоліків.

Штучний інтелект зародився як наукова дисципліна в середині ХХ століття. У 1956 році термін «штучний інтелект» був офіційно введений під час конференції в Дартмутському коледжі. З того часу технологія пройшла кілька етапів розвитку. Так у 1950-1960-ті роки з'явилися перші алгоритми та експертні системи. У 1970-1980-х роках розпочався розвиток нейронних мереж та машинного навчання. 1990-2000-ті роки характеризуються появою великих баз даних та вдосконаленням обчислювальних потужностей. З 2010-х до сьогоднішнього дня – стрімке зростання глибокого навчання, обробки природної мови та штучного інтелекту у повсякденному житті [2, с. 72].

Впровадження штучного інтелекту в мовно-літературну освіту сприяє створенню більш індивідуалізованого, інтерактивного та адаптивного навчального процесу. Для досягнення найкращих результатів важливо поєднувати інноваційні технології з традиційними педагогічними методами, зберігаючи баланс між автоматизацією та творчим підходом до викладання. Наведемо основні підходи та інструменти, що використовуються:

1. Персоналізоване навчання. Алгоритми ШІ аналізують успішність кожного учня, виявляють його сильні та слабкі сторони, і на основі цього адаптують завдання, тести та вправи. Такий підхід дозволяє кожному студенту працювати у своєму темпі, отримуючи індивідуально підібрані завдання, що сприяє глибшому засвоєнню матеріалу.

2. Автоматизація перевірки робіт та зворотного зв'язку. Використання ШІ для аналізу текстів дозволяє миттєво виявляти граматичні, стилістичні та орфографічні помилки. Інструменти на зразок Grammarly чи ChatGPT можуть не лише коригувати помилки, але й пояснювати їх, що допомагає учням краще розуміти свої недоліки та вчитися на них.

3. Генерація навчальних матеріалів. Генеративні моделі штучного інтелекту використовуються для створення інтерактивних завдань, тестів, лекційних матеріалів та презентацій. Вчителі можуть швидко генерувати нові завдання, адаптовані до актуальних тем, а також отримувати ідеї для проведення дискусій і творчих завдань.

4. Інтерактивні платформи та чат-боти. Інтерактивні системи, такі як чат-боти та віртуальні асистенти, дозволяють моделювати діалоги та проводити практичні заняття з розмовної практики. Здобувачі освіти можуть спілкуватися з ботами, що імітують стилістику класичних літературних творів або ролі відомих письменників, що сприяє розвитку мовленнєвих та аналітичних навичок.

5. Аналіз літературних творів. Штучний інтелект допомагає викладачам та здобувачам освіти аналізувати тексти, виділяти основні ідеї, символіку, метафори та стилістичні особливості творів. Таке застосування технологій сприяє більш глибокому розумінню літературних творів і розвитку критичного мислення.

Інтеграція штучного інтелекту в сучасні методики викладання мовно-літературних предметів дозволяє створити адаптивне, інтерактивне та персоналізоване навчальне середовище. Поєднання традиційних підходів з інноваційними технологіями не тільки підвищує ефективність навчання, але й сприяє розвитку креативності та критичного мислення учнів, що є важливими компетенціями сучасного суспільства [1, с. 55].

Однак потрібно зазначити, що ШІ також має певні недоліки. Перш за все це необхідність мати доступ до актуальних даних. Щоб штучний інтелект працював належним чином, він повинен мати постійний доступ до вчасно оновлених даних. Другим його недоліком є брак кваліфікованих фахівців, здатних оперативно реагувати на оновлення баз даних з метою внесення необхідних коректив. І нарешті, серйозним недоліком ШІ є кошторисна модернізація його інструментів. Хоча ШІ застосовується у різних сферах: державній безпеці, управлінні бізнесом, виробництві, медицині, освіті тощо, його розробка все ще є дуже дорогою, а це означає, що він доступний не всім [3, с. 48-48].

По мірі того, як технології стають все більш поширеними, необхідно зберігати належний баланс між безпосереднім спілкуванням студентів з викладачами і використанням ШІ, заохочуючи їх до співпраці і розвитку соціальних навичок.

Використання передових комп'ютерних технологій потребує значних інвестицій у технологічну інфраструктуру та підготовку викладачів. При цьому вкрай важливо, щоб викладачі не тільки впевнено володіли інструментами штучного інтелекту, але й були в курсі новітніх пропозицій [4].

Впровадження штучного інтелекту в навчальному закладі має відповідати його академічній моделі. Рациональність використання ШІ полягає в тому, щоб його потенціал допомагав кожному із учасників навчального процесу.

Висновки. Впровадження штучного інтелекту в мовно-літературну освіту сприяє створенню більш індивідуалізованого, інтерактивного та адаптивного навчального процесу. Для досягнення найкращих результатів важливо поєднувати інноваційні технології з традиційними педагогічними методами, зберігаючи баланс між автоматизацією та творчим підходом до викладання мовно-літературного циклу предметів. Однак важливо знайти баланс між технологічними можливостями та традиційними методами

навчання, щоб забезпечити ефективне засвоєння матеріалу та розвиток особистісних навичок учнів.

Література:

1. Стратегія розвитку штучного інтелекту в Україні: монографія [За заг. ред. А.І.Шевченка]. Київ: ІПШ, 2023. 305 с.
2. Татомир І. Штучний інтелект в освіті: нові можливості чи загроза працевлаштуванню викладачів. Вища школа. 2019. № 8. С. 72-89.
3. Штучний інтелект у вищій освіті: ризики та перспективи інтеграції: матеріали всеукраїнського науково-педагогічного підвищення кваліфікації. Львів-Торунь : Liha-Pres, 2024. 328 с.
4. Штучний інтелект в освітніх галузях. Навчально-методичний посібник. 2023. Харків. ХНПУ імені Г.С. Сковороди. 76 с. URL: <https://dspace.hnpu.edu.ua/handle/123456789/13588> (дата звернення: 01.03.2025).

DOI <https://doi.org/10.36059/978-966-397-490-3-74>

СТВОРЕННЯ НАУКОВО-ДОСЛІДНИЦЬКОЇ КВАЛІФІКАЦІЇ У СТУДЕНТІВ НА КАФЕДРІ АКУШЕРСТВА, ГІНЕКОЛОГІЇ ТА ПЕДІАТРІЇ

Нікітіна Н. О.

*кандидат медичних наук, доцент,
доцент кафедри акушерства, гінекології та педіатрії
Міжнародний гуманітарний університет
м. Одеса, Україна*

Кукушкін В. Н.

*кандидат медичних наук, доцент,
доцент кафедри акушерства, гінекології та педіатрії
Міжнародний гуманітарний університет
м. Одеса, Україна*

Історія медицини демонструє численні випадки залучення молоді до наукових досліджень. Багато видатних науковців, чиї роботи стали відомими на світовому рівні, починали свій шлях у науці, будучи студентами.

Відомий терапевт початку XIX століття М. Я. Мудров двічі був нагороджений золотою медаллю за вивчення окремих проблем патології під час своїх студентських років. М. І. Пирогов отримав свій лікарський диплом у 18 років. І. І. Мечніков опублікував свою першу роботу також